

УДК 378:373.3/5.011.3-051:78]:005.336.5].01

ПОСИЛЕННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ ФУНКЦІЇ ЗМІСТУ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ОСНОВІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІННІСНИХ СМИСЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНО- ОБРАЗНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Н. Л. Косінська

ORCID 0000-0001-8745-9495

У статті визначено педагогічні умови формування сценічно-образної культури в процесі вокальної підготовки. Сутнісно охарактеризовано важливу педагогічну умову – посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки на основі реалізації ціннісних смислів музичного мистецтва. Схарактеризовано основні форми та методи формування сценічно-образної культури відповідно до визначеної педагогічної умови, що сприяє удосконаленню фахової підготовки з урахуванням ціннісного потенціалу музики.

Основними завданнями статті є аналіз стану досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та практиці; визначення педагогічних умов, що є найбільш доцільними та ефективними для формування сценічно-образної культури в процесі вокальної підготовки, розкриття сутності першої педагогічної умови формування сценічно-образної культури та її вплив на фахове становлення майбутніх учителів музичного мистецтва.

Упровадження змістових модулів у програми з фахових дисциплін, добір репертуару, віртуальні екскурсії, відвідування театрів, майстер-класи, метод інтерпретації – основні форми формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва відповідно до першої педагогічної умови – посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки на основі реалізації ціннісних смислів музичного мистецтва. Такі форми дозволяють удосконалити навчальний процес, актуалізують творчі особистісні якості, створюють можливість формування ціннісних орієнтацій вчителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки через сприйняття і розуміння ціннісних смислів музики.

Ключові слова: педагогічна умова, гуманістична функція, форми, методи, майбутній учитель музичного мистецтва, сценічно-образна культура.

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку української педагогічної науки вимагає вчителя, який, окрім власних професійних функцій, буде готовий до формування нового покоління з високим рівнем естетичної культури, моральних якостей, високим ступенем духовності та ціннісних орієнтирів. Саме сценічно-образна культура і являється важливою якістю майбутнього учителя музичного мистецтва для вирішення цієї проблеми.

Процес формування сценічно-образної культури майбутнього учителя музичного мистецтва передбачає обґрунтування і упровадження певних педагогічних умов, які забезпечують цілеспрямованість і системність формування означеної якості у контексті реалізації авторської поетапної методики.

Аналіз досліджень та публікацій. В працях українських і зарубіжних науковців є цілий ряд досліджень, які дають можливість проаналізувати педагогічні умови формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки (О. Горбенко, М. Ткач, Н. Овчаренко, О. Олексюк, Т. Стратан-Артишкова та ін.). У педагогічній теорії під педагогічними умовами найчастіше розуміють: «обставини, пов'язані з організацією навчально-виховного процесу із зовнішнім середовищем, де відбувається пізнавальна і навчальна діяльність студентів, спрямована на формування в них певних знань, умінь, навичок» (Овчаренко, 2014); «взаємопов'язану сукупність обставин, засобів і заходів у психологічному процесі, що сприяє ефективній професійній підготовці майбутніх фахівців» (Комар, 2011). Однак в педагогічній науці недостатньо дослідженою є проблема формування сценічно-образної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва, насамперед необґрунтованими є педагогічні умови формування цієї якості.

Метою статті є визначення педагогічних умов формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки, розкриття сутності однієї з ключових педагогічних умов, обґрунтування форм та методів відповідно до визначеної педагогічної умови та їх вплив на професійне становлення майбутніх учителів музичного мистецтва.

Вклад основного матеріалу. Екстраполюючи теоретичні та практичні досягнення вчених щодо обґрунтування та апробації певних педагогічних умов формування професійних якостей, компетентностей майбутніх учителів музичного мистецтва, вважаємо, що найбільш доцільними та ефективними педагогічними умовами є: посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки на основі реалізації ціннісних смислів музичного мистецтва; включення інтерактивних методів

в процес вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва; стимулювання творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва у соціокультурній вокальній діяльності.

Характеризуючи першу педагогічну умову – посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки на основі реалізації ціннісних смислів музичного мистецтва, варто визначити сутність процесу оновлення змісту, відбору форм і методів, особливостей добору репертуару з урахуванням ціннісно-сислової парадигми музичного мистецтва, що сприяє посиленню гуманістичної функції музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки.

У контексті нашого дослідження нам імпонує визначення поняття «гуманізація освіти» як «центральної складової нового педагогічного мислення, яка передбачає перегляд, переоцінку всіх компонентів педагогічного процесу у світлі їхньої людинотворної функції», як вияв «поваги школи й педагогів до особистості дитини, довіри до неї, прийняття її особистісних цілей, запитів та інтересів; створення максимально сприятливих умов для розкриття й розвитку здібностей та обдарувань дитини, для її самовизначення» (Енциклопедія освіти, 2008). У сучасній підготовці учителів мистецьких дисциплін, зміст фахових дисциплін, які забезпечують насамперед його фахову підготовку, має структуруватися з урахуванням ціннісно-сислового насичення музичних творів. Добір репертуару, відбір форм і методів вокальної підготовки має ґрунтуватися на гуманістично-ціннісній парадигмі творів музичного мистецтва, що у контексті формування сценічно-образної культури майбутнього вчителя музики актуалізує його творчі особистісні якості, мотивує до збагачення творчого задуму митців в інтерпретації символізму, художнього обрамлення твору.

Майбутній учитель музичного мистецтва має бути спрямованим на ретрансляцію досвіду культури, насамперед музики, шляхом добору відповідного репертуару у професійній педагогічній діяльності, що уможливує необхідність вияву акторської і педагогічної майстерності, вокальної техніки, інтерпретаційних умінь. Відповідно слушно розглядати посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки вчителя музичного мистецтва як потребу у реалізації пріоритетної функції професійного розвитку і саморозвитку фахівця, адже через осмислення ціннісних смислів музичного мистецтва він ретранслює цінності соціуму, культивує гідність, духовність учнів, визначає їх спрямованість на людинолюбство, емпатійність у подальшому житті. Йдеться насамперед про необхідність формування ціннісних орієнтацій вчителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки через сприйняття і розуміння

ціннісних смислів музики. Адже, на думку О. Радула, «ціннісні орієнтації – найважливіші елементи внутрішньої структури особистості, закріплені життєвим досвідом індивіда, всією сукупністю його переживань і обмежувальне значуще, істотне для даної людини від незначущого, несуттєвого (Горбенко, 2017). Ціннісні орієнтації сформовані шляхом осмислення ціннісних смислів музичних творів, створюють підґрунтя успішної педагогічної діяльності на засадах емпатійності, рефлексивності, духовності світосприйняття.

Ціннісно-сислова домінанта майбутньої педагогічної діяльності учителя музичного мистецтва формується під впливом гуманістичних цінностей, які закладені насамперед у художньо-сисловому плані музичних творів. Тому важливо на спонукально-мотиваційному етапі формування сценічно-образної культури учителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки добирати такий репертуар, зміст навчання загалом, форми і методи зокрема, які значно сприяли б формуванню вмотивованості до розкриття, інтерпретації ціннісних смислів музичних творів.

У цьому контексті важливою є думка Н. Овчаренко, яка зауважує, що «зміст професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності повинен передбачати формування їх ціннісних орієнтацій, які є вибірковою, стійкою системою спрямованості інтересів і потреб особистості, зорієнтованою на здобуття цінностей у сфері вокального мистецтва та вокальної педагогіки» (Овчаренко, 2014). З-поміж ключових ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музичного мистецтва вчена виокремлює такі, як: засвоєння цінностей вокального мистецтва і вокальної педагогіки як показника готовності майбутніх фахівців; уявлення про педагогічне управління процесом формування оцінних суджень; розвиток ціннісних реакцій, ідеалів, смаку, ціннісних орієнтирів у сфері вокального мистецтва.

Відповідно розвиток ціннісних орієнтацій майбутнього учителя музичного мистецтва з позиції формування сценічно-образної культури насамперед визначається з урахуванням ступеня усвідомлення ціннісних смислів музики. У процесі сприйняття ціннісних смислів музики мають формуватися мотивація, спрямованість на їх розкодування, інтерпретацію у контексті вияву сценічно-образної культури. Йдеться насамперед про доцільність застосування механізмів художнього спілкування з музичним мистецтвом, що, на переконання О. Рудницької, «охоплює рівні емоційно-сислового пошуку смислу, усвідомлення власних особливостей, індивідуальне ставлення до твору та його інтерпретацію, бачення себе у світлі концептуальних авторських ідей, зникають межі між образним

змістом твору і внутрішнім «Я» особистості, виникають найінтиміші почуття, нові орієнтири вирішення поставлених проблем, що є винятково важливими умовами досягнення ефективності мистецької освіти» (Рудницька, 2005).

Основними формами формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки на стимулювально-мотиваційному етапі відповідно до першої педагогічної умови є: упровадження змістових модулів у програми з фахових дисциплін, добір відповідного репертуару, віртуальні екскурсії, відвідування театрів, майстер-класи, метод інтерпретації.

Упровадження змістових модулів з метою оновлення змісту вокальної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва передбачає наповнення проблемним матеріалом з питань досвіду формування сценічно-образної культури майбутніх фахівців. У педагогічній теорії зміст освіти розглядається як «обсяг навчальної інформації, засвоєння якої забезпечує особі можливість здобуття освіти і певної кваліфікації, а також обумовлена потребами суспільства система знань, умінь і навичок особи, її професійних, світоглядних і громадських якостей, що має бути сформована у процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технологій, культури, мистецтва» (Енциклопедія освіти, 2008). Упровадження змістових модулів з проблем сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва передбачає поглиблене ознайомлення з досвідом національного і світового вокального мистецтва з позиції вияву акторської майстерності, імпровізаційних умінь, вокальної техніки тощо.

Форма проведення віртуальних екскурсій у процесі формування ціннісних орієнтацій, мотивації щодо формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва дозволяє активізувати мотивацію студентів щодо ознайомлення зі спадщиною відомих вокалістів, яких вирізняє талант акторської майстерності, вокального таланту, володіння художньо-естетичним смаком, сценічною образністю щодо відтворення ідеї музичного твору. Крім цього, одним із пріоритетів використання цієї форми виступає залучення сучасних мережевих ресурсів, засобів музейної педагогіки, оцифрованих за допомогою комп'ютерно-інформаційних технологій (віртуальний музей класичної музики у Львові, віртуальна екскурсія Андріївською церквою, віртуальні екскурсії по українським оперним театрам та ін.).

З метою формування мотивації щодо формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва, їх спрямованості на здійснення художньої, вокальної, сценічної інтерпретації музичних творів,

що значно поглиблює її ціннісні смисли, доцільно використовувати відповідний репертуар. У процесі добору репертуару необхідно враховувати саме ціннісно-сміслову наповнення музичних творів, можливості для реалізації їх етико-естетичного потенціалу під час вокального виконання і сценічної інтерпретації. Відібраний музичний матеріал повинен бути благодатним тлом для розвитку артистичності, умінь перевтілюватися під час вокального виконання, мати високий рівень ціннісно-сміслового насичення тексту.

Вагомим ресурсом для формування ціннісно-мотиваційної спрямованості є відбір відеотеки – зразків виконання вокальних творів з урахуванням рівня акторської майстерності відомих особистостей або фрагментів уроків музики, які демонструють вчителі-практики, на широкий загал через посередництво інтернет-ресурсів. Використання відеотеки у процесі формування сценічно-образної культури значно активізує творчий потенціал майбутнього фахівця, дозволяє змоделювати педагогічні ситуації, спроектувати фрагменти уроків з урахуванням елементів вокальної і акторської майстерності.

На етапі формування мотивації і спрямованості на формування сценічно-образної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва ефективними формами пізнавальної діяльності є відвідування театрів з метою ознайомлення з досвідом вокального мистецтва сучасності. У цьому контексті слушною є думка С. Соломахи, яка вважає, етико-естетичний потенціал театрів визначає розвиток особистісних і професійних якостей майбутніх учителів, необхідних у педагогічній діяльності, що мають вироблятися «через призму практичних мистецько-педагогічних знань, умінь і навичок, як-от: а) умінь відволікатись від аудиторії конкретно дією («публічна самотність»); б) умінь діяти органічно і доцільно в плані сценічної імпровізації (сьогодні, зараз, тут); в) умінь використовувати специфічні емоції, що є важливими і актуальними не тільки для актора, але й для вчителя; г) умінь організовувати мистецьку діяльність аудиторії й направляти її в «потрібне річище»; д) знання і умінь в галузі художньо-педагогічної інтерпретації творів мистецтва» (Соломаха, 2013). Особливо цінною для нашого дослідження є положення вченої про те, що педагогічний потенціал театральних методів ... криється у проживанні, переживанні і оцінці ними реальних або уявних ігрових ситуацій «тут і зараз» у процесі послідовної зміни ролей, активній дії і взаємодії, досвіді подолання конфліктів і комунікативних ситуацій, які потребують рефлексії, стану, що переживається, осмислення свого відношення до ситуації» (Соломаха, 2013).

Відповідно на етапі розвитку мотиваційно-ціннісних орієнтирів у процесі формування сценічно-образної культури є потреба у використанні

методу інтерпретації, що доцільно застосовувати у процесі аналізу художньо-стильового, змістового плану музичних творів. Інтерпретаційний процес передбачає застосування асоціативного мислення, застосування рефлексивних оцінок, прийомів герменевтичного аналізу, елементів сценічної майстерності і виразної вокальної техніки, адже вчитель музичного мистецтва має володіти умінням конструювати музичний твір, ретранслювати його ідейну спрямованість у процесі педагогічної дії на учня, відповідно доповнити, збагатити його зміст своєю творчою уявою, фантазією, асоціаціями. Саме тому, на думку вчених, зокрема О. Горбенко, в процесі інтерпретації «суттєвого значення набувають «міжхудожні» асоціації, які породжуються структурою музичного твору і сприяють розширенню меж образних уявлень виконавця. Це дозволяє в процесі художньої інтерпретації використовувати художні аналогії (порівнювати, співставляти або доповнювати певний художній іншими художніми образами інших мистецтв)... Художньо-інтерпретаційний процес передбачає високу міру творчої самостійності, неповторності предметно-асоціативного змісту суб'єктивного образу сприймання, нестереотипного розв'язання творчих завдань...» (Горбенко, 2017).

Саме тому у процесі застосування методу інтерпретації з метою формування сценічно-образної культури майбутнього учителя музичного мистецтва доцільно застосовувати положення О. Рудницької, яка вважає, що «будь-який текст (йдеться про твір мистецтва. – Н.К.) являє собою єдність зовнішньої (формальної) та внутрішньої (сислової) структур, тобто в тексті сполучаються зовнішня та внутрішня семантика. Перша з них представлена елементами засобів художньої виразності. Друга містить головний зміст повідомлення, закодований цими засобами. Саме проникнення у внутрішню глибинну семантику характеризує суть процесу розуміння мистецького твору і досягається через інтерпретацію його символічних значень» (Рудницька, 2005). У контексті декодування зовнішнього і внутрішнього плану музичного твору майбутній учитель музичного мистецтва має насамперед досягнути невідомі змісти художніх образів саме за допомогою елементів вокальної техніки і акторської техніки, відкрити в творі нові асоціативні змісти, адаптувати їх в умовах впливу на музичне сприйняття музики. Відповідно йдеться про необхідність художньо-педагогічної інтерпретації музичного твору, застосування при цьому елементів сценічно-образної культури.

Висновок. Отже, запровадження змістових модулів у програми з фахових дисциплін, добір відповідного репертуару, віртуальні екскурсії, відвідування театрів, майстер-класи, метод інтерпретації – основні форми формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного

мистецтва відповідно до першої педагогічної умови – посилення гуманістичної функції змісту вокальної підготовки на основі реалізації ціннісних смислів музичного мистецтва. Такі форми дозволяють удосконалити навчальний процес, зробиють його максимально раціональним, актуалізують творчі особистісні якості, створюють можливість формування ціннісних орієнтацій вчителя музичного мистецтва у процесі вокальної підготовки через сприйняття і розуміння ціннісних смислів музики.

Перспективи подальших досліджень дозволяють розробити авторську методику формування сценічно-образної культури майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки.

Література

1. Горбенко О. Б. Формування художньо-інтерпретаційних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва в оркестровому класі. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки / ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко. Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2017. Вип. 157. 300 с., С. 558.
2. *Енциклопедія освіти* / ред. В. Г. Кремень. Київ, 2008. С. 321.
3. Комар О. А. Теоретичні та методичні засади підготовки майб. учителів початкової школи до застосування інтерактивної технології: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Умань, 2011. С. 235.
4. Овчаренко Н. А. Професійна підготовка майбутніх вчителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності: теорія та методологія : монографія. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2014. С. 80-82.
5. Рудницька О. П. Педагогіка : загальна та мистецька : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с., с. 69.
6. Соломаха С. О. Розвиток педагогічної майстерності викладачів музичного мистецтва та світової художньої культури : посібник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 158 с., с. 7.

References

1. Horbenko, O. B. (2017). Formuvannia khudozhno-interpretatsiinykh umin maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva v orkestronomu klasi [Formation of artistic and interpretive skills of future teachers of musical art in the orchestra class]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pedahohichni nauky*, #157, 56-58. Kropyvnytsky: RVV TSDPU im. V. Vinnychenka (ukr).
2. Kremen, V. H. (2008). *Entsyklopediya osvity [Encyclopedia of Education]*. Kyiv (ukr).
3. Komar, O. A. (2011). *Teoretychni ta metodychni zasady pidhotovky mayb. uchyteliv pochatkovoyi shkoly do zastosuvannya interaktyvnoyi tekhnolohiyi [Theoretical and methodological principles of preparation of primary school teachers' education for application of interactive technology]*. (Thesis of Doctor of Pedagogical Sciences). P. Tychna Uman State Pedagogical University, Uman (ukr).

4. Ovcharenko, N. A. (2014). *Profesiynna pidhotovka maybutnikh vchyteliv muzychnoho mystetstva do vokalno-pedahohichnoyi diyalnosti: teoriya ta metodolohiya [Theoretical and methodological principles of preparation of primary school teachers' education for application of interactive technology]*. Kryvyi Rih: Vyd. R. A. Kozlov (ukr).
5. Rudnytska, O. P. (2005). *Pedahohika: zahalna ta mystetska: navch. posib [Pedagogy: general and artistic: tutorial]*. Ternopil: Navchalna knyha – Bohdan (ukr).
6. Solomakha, S. O. (2013). *Rozvytok pedahohichnoyi maysternosti vykladachiv muzychnoho mystetstva ta svitovoyi khudozhnoyi kultury: posibnyk [Development of pedagogical mastery of teachers of musical art and world art culture: manual]*. Kirovohrad: Imeks-LTD (ukr).

**УСИЛЕНИЕ ГУМАНИСТИЧЕСКОЙ ФУНКЦИИ СОДЕРЖАНИЯ
ВОКАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ НА ОСНОВЕ РЕАЛИЗАЦИИ
ЦЕННОСТНЫХ СМЫСЛОВ МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА КАК
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ СЦЕНИЧЕСКИ-
ОБРАЗНОЙ КУЛЬТУРЫ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ
МУЗЫКАЛЬНОГО ИСКУССТВА**

Н. Л. Косинская

В статье определены педагогические условия формирования сценически-образной культуры в процессе вокальной подготовки. По существу, охарактеризовано важное педагогическое условие – усиление гуманистической функции содержания вокальной подготовки на основе реализации ценностных смыслов музыкального искусства. Охарактеризованы основные формы и методы формирования сценически-образной культуры в соответствии с определенным педагогическим условием, что способствует совершенствованию профессиональной подготовки с учетом ценностного потенциала музыки.

Основными задачами статьи является анализ состояния исследуемой проблемы в педагогической теории и практике; определение педагогических условий, наиболее целесообразных и эффективных для формирования сценически-образной культуры, раскрытие сущности первого педагогического условия формирования сценически-образной культуры и его влияние на профессиональное становление будущих учителей музыкального искусства.

Внедрение содержательных модулей в программы по специальным дисциплинам, подбор репертуара, виртуальные экскурсии, мастер-классы, метод интерпретации – основные формы формирования сценически-образной культуры будущих учителей музыкального искусства в соответствии с первым педагогическим условием – усиление гуманистической функции содержания вокальной подготовки на основе реализации ценностных смыслов музыкального искусства. Такие формы позволяют совершенствовать учебный процесс, актуализируют творческие личностные качества, создадут возможность формирования ценностных ориентаций учителя музыкального искусства в

процессе вокальной подготовки через восприятие и понимание ценностных смыслов музыки.

Ключевые слова: педагогическое условие, гуманистическая функция, формы, методы, сценически-образная культура.

**ENHANCEMENT OF CONTENTS HUMANISTIC VOCAL TRAINING
ON THE BASIS OF VALUE REALIZATION MEANINGS MUSICAL ART
PEDAGOGICAL CONDITIONS OF SCENIC IMAGERY CULTURE OF
FUTURE TEACHERS OF MUSIC ART**

N. L. Kosinska

The article defines pedagogical conditions for the formation of scenic-shaped culture in the process of vocal training. In essence, an important pedagogical condition is characterized-the strengthening of the humanistic function of the content of vocal training on the basis of the implementation of the value meanings of musical art. The main forms and methods of forming a scenic culture in accordance with a certain pedagogical condition are characterized, which contributes to the improvement of professional training taking into account the value potential of music.

The main tasks of the paper are to analyze the state of the problem under study in pedagogical theory and practice; the definition of the pedagogical conditions that are most expedient and effective for the formation of the stage-shaped culture in the process of vocal preparation, the disclosure of the essence of the first pedagogical condition of the formation of a scenic culture and its influence on the professional formation of future teachers of musical art.

Implementation of content modules in programs of professional disciplines, selection of repertoire, virtual excursions, visiting theaters, master classes, method of interpretation-the main forms of formation of the stage-shaped culture of future teachers of musical art in accordance with the first pedagogical condition. Such forms will improve the educational process, actualize creative personal qualities, create the possibility of forming the value orientations of the teacher of musical art in the process of vocal training through the perception and understanding of the value meanings of music.

Key words: Pedagogical condition, humanistic function, forms, methods, scenic-image culture.

Косінська Наталія Леонідівна – аспірант кафедри теорії та методики музичного мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, викладач постановки голосу Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна). E-mail: kravpik.natalia@gmail.com

Kosinska Natalia Leonidivna – post-graduate student of the Department of Theory and Techniques of Musical Art at the Institute of Arts of the Borys Grinchenko University of Kyiv, a voice-assistant teacher at the University College of the Boris Grinchenko University of Kyiv (Kyiv, Ukraine). E-mail: kravpik.natalia@gmail.com